

YAZAR
DEĞERLENDİRMELERİ

Bursa
İlk 250
Büyük Firma
Araştırması
2020

Namık GÖZ
Bursa Hakimiyet Gazetesi Köşe Yazarı

Bursa'nın başarı sırrı: 'Öldürmeyen şey güçlendirir'

Son 4 yılda başımıza gelmeyen kalmadı. 2018'deki döviz krizi ile başlayan süreç hala devam ediyor.

Neler olmadı ki bu 4 yılda...

Gökten bir taş yağmadığı kaldı...

Deprem, orman yangınları, sel ve en önemlisi etkisiz hala sürdüren koronavirus pandemisi. Anadolu topraklarının kaderi olan depremi bir yana bırakırsak tümü küresel iklim değişikliğinin sonuçları. Bilim insanlarına göre, iklim değişikliği nedeniyle şok edici olaylarla karşılaşmaya devam edeceğiz.

Tabii ki tüm bu olayların ekonomiye yansımaları kaçınılmaz. Salgınla birlikte artık hayatımızda yeni normal diye bir kavram bile ürettik.

Dünya ekonomisi salgının etkisiyle son yılların en sert daralmasını 2020'de yaşadı yüzde 3,6 küçüldü. Bunun etkisi gelişmekte olan ülkelerde daha fazla hissedildi. Bu noktada Türkiye'nin pozitif ayrışmasını görüyoruz. Tüm olumsuz etkilere rağmen üçüncü çeyrekteki toparlanma sayesinde ekonomik büyüme 1,8 olarak gerçekleşti.

Bursa Ticaret ve Sanayi Odası'nın açıkladığı 250 Büyük Firma Araştırması'nın teknik analizlerinde görüldüğü gibi pandemi koşullarına rağmen üreten ve kâr eden bir Bursa ekonomisi var. 250 firmanın iç ve dış satışları 2019 yılında yüzde 11 büyürken, 2020'de pandemiye

rağmen yüzde 14,7 arttı.

Gerçi ihracat ve istihdamda 250 büyük firma pandemiden olumsuz etkilense de Türkiye ve özelinde Bursa krizi en az hasarla atlama başarısını nasıl gösterdi?

Bunu Alman Filozof Nietzsche'nin 'Öldürmeyen şey güçlendirir' sözüyle açıklamak mümkün.

Benzerini 2002 ve 2008 krizlerinde de görmüştük. Bursa işletmeleri aldıkları derin yaralara rağmen her iki krizden de daha güçlenerek çıkmışlardı.

Önceki iki kriz döneminde ihracatı tanıyan ve geliştiren işletmeler, girişimcilik ruhuyla ellerinde bir çanta, dünyayı dolaşarak pazar çeşitlendirmesine giriştiler ve başarılı oldular.

Bu kriz öncesi ise artık bilinçli hale gelen firmalara BTSO'nun Küresel Fuar Acentesi başta olmak üzere projeleri yol gösterdi. Yeni ihracatçılar ve yeni sektörlerin dünya ölçeğinde başarılarına tanık olduk. Hep örnek veririm; bebek çocuk giyim sektörü bunlardan biri...

Kurulan bu altyapı ve dünyanın kaliteli üretimi tanınması sayesinde kriz döneminde Türk firmalarının kapıları çalındı. Gerçi bazı sektörlerin tamamen ihracata dönmesi iç piyasada olumsuzluklara neden oldu ama firmaların mali yapıları daha da güçlendi.

Hizmet sektörü ve onun en önemli ayağı olan turizmde istenilen noktalara ulaşılamadı. Diğer sektörlerde ise firmaların temel üretimlerine devam etmeleri ve tasarruf yapmaları sayesinde kriz hasarını en aza indirdiler.

Bu arada BTSO'nun kriz dönemindeki başarısına da vurgu yapmakta fayda var. Salgın döneminde Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği nezdinde yapılan girişimler çok çabuk geri dönüş aldı. BTSO birçok konuda öncülük yaptı. Örneğin kredi yerine hibe konusunu ilk dillendiren BTSO Başkanı İbrahim Burka'ydı.

BTSO istihdam konusunu da sosyal bir görev olarak gördü. Pandeminin ilk günlerinde BTSO öncülüğünde 90'ı aşkın sivil toplum kuruluşu istihdamı korumak adına ortak bildiri yayınlayan şehirlerden biri Bursa oldu. OSB'lerde işçi çıkarmayacağız kampanyası kısa sürede yankı buldu ve ardından kısa çalışma ödeneği gibi destekler geldi. İşçi çıkarma yasağı ve kısa çalışma ödeneği gibi destekler resmi rakamlara göre sadece Bursa'da istihdamı 30 bin artırdı.

Böylesine bir krizi en az hasarla atlatan Bursa şimdi geleceğe daha güvenle bakıyor. İş dünyasının geleceğe güvenle bakmasının en önemli göstergesi elbette ki yeni yatırım iştahı ve üretimin artmasıdır.

Bunu nerede görüyoruz?

Üretimde çarkların dönmesinin göstergesi elektrik

kullanımında ortaya çıkıyor. Son verilere göre Bursa, sanayide elektrik tüketimi artış oranında Mayıs ayında Türkiye rekoru kırdı. Yüzde 61'lik oranla İstanbul, İzmir, Ankara ve Kocaeli'ni geride bıraktı.

Yatırım iştahını ise yeni nesil sanayinin adresi olarak gösteren TEKNOSAB'da görüyoruz. Bursa'nın yıllık 40 milyar dolarlık ihracat hedefine ulaşmasını sağlamanın yanı sıra gelecekteki sanayi profilini oluşturacak TEKNOSAB'da ilk fabrikalar yükselmeye başladı. Önümüzdeki yılın birinci çeyreğinde ise üretim başlayacak.

Başka bir örnek vermek gerekirse Bursa'da üretimin temel direği olan KOBİ OSB ile ilgili taleplerdeki rekor sayı.

Tıpkı TEKNOSAB gibi yerli milli otomobilin üretileceği TOGG fabrikası inşaatı da hızla yükseliyor.

Önümüzdeki yıllarda sanayi tarihi yazıldığında 1961 yılında ilk OSB, ardından ilk otomobil fabrikalarının Bursa'da kurulması gibi TEKNOSAB ve TOGG'a ayrı bir başlık açılacağından eminim.

Bunun yansımalarını yıllar önce BTSO sloganıyla ortaya koymuştuk: Bursa büyürse Türkiye büyür...

Bursa, krizi atlatıp ayağa kalktıysa, Türkiye de ayağa kalkıp yeni hamlelerle koşacaktır...